

Colegiul Național "Barbu Știrbei" Călărași

Proba scrisă la Istorie

Examenul național de bacalaureat- simulare la nivelul liceului, decembrie 2023

Proba E. c) Istorie

Autor: prof. Vintilă Maricica

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. "Nazismul, ca și comunismul, a fost un sistem mitocratic, deci unul care consacra supremația miturilor politice salvaționiste. Precum Mussolini în Italia, Adolf Hitler era eroul izbăvitor, noul Siegfried, iar antisemitismul, fundamentul doctrinei naziste, promitea mântuirea umanității. Odată cu atacul împotriva URSS, în iunie 1941, se planifica Holocaustul. Sistemul lagărelor naziste era similar, în multe privințe, Gulagului. Se organiza și se promova în chip statal resentimentul. Slavii și populația romă erau decretați ființe inferioare, la fel cum erau considerați "kulacii" (țăranii înstăriți) în URSS. Construit ideologic, inamicul era demonizat. Evreii trebuiau să dispară cu desăvârșire. Ceea ce-a urmat se știe. În 1939, cei doi monștri totalitari, anticomunistul Hitler și antifascistul Stalin au semnat, prin miniștrii lor de Externe, Pactul Ribbentrop- Molotov. A urmat atacul asupra Poloniei, a început, la 1 septembrie, cel de-Al Doilea Război Mondial. În ianuarie 1933, demara o serie de catastrofe ale căror consecințe le simțim și astăzi." (V. Tismăneanu, *Nazism, bolșevism și catastrofele secolului XX*)

B. "În timp ce în URSS Stalin așezase de ceva vreme lucrurile spre un totalitarism clar, în Germania, ajutați de criza politică și de propaganda intensă, de violențele de stradă și sprijinul grupurilor influente, naziștii au crescut de la un partid mic, în 1928 (2,6% din voturi), la cel mai mare partid din Germania, în noiembrie 1932 (33% din voturi). Politicienii din alte partide aveau opinii contradictorii în ceea ce-l privea pe Hitler și pe naziști. Unii îi considerau periculoși, alții subestimau amenințarea pe care o reprezentau și credeau că pot fi controlați, iar altora le erau pe plac o parte dintre politicile lor. Pe 30 ianuarie 1933, politicienii conservatori au reușit să-l convingă pe președintele Germaniei, Paul von Hindenburg, să îl numească pe Adolf Hitler Cancelar, în fruntea unui guvern minoritar, format din partide conservatoare și național-socialiste. În februarie 1933, s-a dat foc clădirii Reichstag-ului din Berlin. Drept urmare, naziștii au profitat de acest eveniment pentru a adopta noi legi, care le făceau posibilă terorizarea oponenților politici. O lună mai târziu, în martie 1933, a fost înființat primul lagăre de concentrare la Dachau, iar adversarii politici, cum ar fi comuniștii, social-democrații și membrii sindicatelor, au fost închiși." (<https://www.eternalechoes.org/ro/for-the-classroom/exercises/3-1-the-nazis-come-to-power>)

Pornind de la aceste surse, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți liderul politic italian menționat în sursa A. **2 puncte**
2. Numiți, din sursa A, pactul semnat în 1939. **2 puncte**
3. Menționați doi lideri politici la care se referă atât sursa A, cât și sursa B. **6 puncte**

4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că partidul nazist a devenit cel mai mare partid din Germania în noiembrie 1932.
3 puncte
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect).
7 puncte
6. Prezentați alte două practici politice totalitare decât cele precizate în surse. **6 puncte**
7. Menționați o caracteristică a legii fundamentale adoptată în România în ultimul deceniu al secolului al XX-lea.
4 puncte.

Subiectul al II-lea

(30 de puncte)

Citiți sursa:

”Mărturiile despre romanitatea moldovenilor nu vin numai din direcția maghiară, ci în egală măsură și de la al doilea concurent la suzeranitate asupra Moldovei, Polonia. La loc de frunte trebuie amintite scrierile umanistului italian Filippo Buonaccorsi (1438-1496), ajuns la curtea iagellonă principal consilier politic, atât în problemele interne cât și mai ales în cele externe. În activitatea sa neobișnuită a întreprins numeroase călătorii, printre care și în Moldova. În scrierile sale istorice, românii sunt menționați de mai multe ori. În două lucrări e afirmată și originea romană a poporului român, de fiecare dată însă în strânsă legătură cu politica polonă față de Moldova. În cuvântarea redactată de Filippo Buonaccorsi cu scopul de a fi rostită la adunarea principilor convocată de papa Innocențiu al VIII-lea la 25 martie 1490 apar referințe la români. Cuvântarea face istoricul luptelor antiotomane, în cadrul cărora e relevată în chip deosebit contribuția lui Ștefan cel Mare. Autorul arată apoi măsurile care trebuie luate pentru reluarea luptei împotriva turcilor, deosebit de importantă pentru țările sud-est și est-europene. Enumerând aceste popoare el observă că românii sunt singurul neam neslav. Totuși și ei trebuie să accepte conducerea Poloniei în cruciada plănuită căci, dacă în cazul celorlalte popoare această supremație a Poloniei se justifică prin comunitatea de neam, în cazul românilor justificarea este de ordin politic: suzeranitatea coroanei polone asupra Moldovei. Amintește că relațiile de vasalitate ale Moldovei față de Polonia sunt mai vechi cu cel puțin un secol față de evenimentele relatate.” (Adolf Armbruster, *Romanitatea românilor. Istoria unei idei*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe?

1. Numiți domnitorul român precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul în care se desfășoară evenimentele din sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați umanistul italian și o informație în legătură cu rolul acestuia la curtea iagellonă. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la cuvântarea redactată de Filippo Buonaccorsi. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei, un punct de vedere referitor la participarea românilor la cruciada antiotomană sub conducerea Poloniei, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia romanitatea românilor a constituit o preocupare a istoricilor în secolul al XIX-lea (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

Subiectul al III-lea

(30 puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre *evoluția vieții constituționale în România în secolele XIX-XX*, având în vedere:

- menționarea legii fundamentale adoptate în România în deceniul al șaptelea al secolului al XIX-lea și precizarea a două prevederi ale acesteia;
- precizarea unei Constituții adoptate în România Mare în primele patru decenii ale secolului al XX-lea și prezentarea unei caracteristici a acesteia;
- prezentarea a două asemănări între prevederile Constituției din 1948 și cele ale Constituției din 1952;
- formularea unui punct de vedere referitor la Constituția României din 1965 și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și **utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză-efect, elaborarea argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **sucesiunii cronologice/logice a faptelor istorice și încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.